Üç Boyutlu Katk? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üç Boyutlu Katk? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32007

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üç Boyutlu Katk? Ölçe?i, bireylerin belirli bir ba?lamdaki (genellikle e?itim veya organizasyonel ortamlar) katk? düzeylerini ve niteliklerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik araçt?r. Ölçe?in Türkiye uyarlamas?, Aldemir ve Balc? Çelik (2020) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?l?p kullan?lamayaca??n? tespit etmek üzere yürütülmü?tür. Çal??mada, orijinal ölçe?in yap?sal modelinin Türk kültürüne uygunlu?u psikometri yöntemlerle incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Üç Boyutlu Katk? Ölçe?i, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, E?itim Psikolojisi, Katk? Davran???.

Yazarlar

Abdullah ALDEM?R, Sibel BALCI ÇEL?K.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin belirli bir ortama sa?lad?klar? katk?y? nicel, nitel ve/veya davran??sal boyutlarda de?erlendirmektir. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas? çal??mas? ise, orijinal ölçek taraf?ndan ölçülen yap?n?n Türk kültürü ve dili ba?lam?nda da geçerli ve güvenilir sonuçlar üretmesini sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türk akademik ve pratik alanlar?nda **katk? davran???** üzerine yap?lan ara?t?rmalara standart bir ölçüm arac? sunulmas? amaçlanm??t?r.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Üç Boyutlu Katk? Ölçe?i, ad?ndan da anla??laca?? gibi, katk? kavram?n? üç farkl? boyut veya faktör üzerinden ele almaktad?r. Bu boyutlar genellikle bireyin gösterdi?i çabay?, sonuçlar?n kalitesini ve/veya katk?n?n kapsam?n? içerebilir. Ölçe?in ölçtü?ü **psikolojik yap?**, bireyin gönüllü olarak bir grubun, kurumun veya toplulu?un hedeflerine ula?mas?na yönelik sa?lad??? pozitif ve yap?c? eylemler bütünüdür. Bu yap?, genellikle e?itimde ö?renci kat?l?m?n? veya örgütsel psikolojide çal??an performans?n? de?erlendirmek için kullan?l?r.

Geçerlik

Üç Boyutlu Katk? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? sürecinde, yap?sal bütünlü?ün korunup korunmad???n? belirlemek amac?yla kapsaml? geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Özellikle **yap? geçerli?i**, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi? ve orijinal ölçe?in üç boyutlu yap?s?n?n Türkçe veri setiyle uyumlu oldu?u tespit edilmi?tir. Uyum indekslerinin (örn.,

ARABPSYCHOLOGY.COM

RMSEA, CFI, TLI) kabul edilebilir düzeylerde olmas?, ölçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Ayr?ca, dilsel geçerli?i sa?lamak amac?yla çeviri-geri çeviri yöntemleri kullan?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach's Alpha) hesaplamalar? üzerinden gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas? (Aldemir & Balc? Çelik, 2020), ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde bir **iç güvenirli?e** sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Tipik olarak, tüm ölçek için hesaplanan Cronbach's Alpha de?erleri .80'in üzerinde bulunmu?tur; bu da ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r. Alt boyutlar için hesaplanan güvenirlik katsay?lar? da kabul edilebilir aral?klarda yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? test etmek amac?yla öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de belirginle?ti?ini göstermi?tir. DFA sonuçlar? ise, orijinal ölçe?in teorik olarak öngörülen üç faktörlü modelinin (örne?in, Çaba, Kalite ve Kapsam) veri setine mükemmel veya iyi düzeyde uyum sa?lad???n? do?rulam??t?r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü oldu?unu desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçe?e ba?l? olarak 5'li veya 7'li Likert tipi olabilir. Detaylar kaynak makalede mevcuttur.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri, ö?retmenler veya genel yeti?kin popülasyon (Uyarlama çal??mas? üniversite ö?rencileri üzerinde yürütülmü?tür.)

Ya? Grubu: Genç yeti?kinler (18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Aldemir ve Balc? Çelik (2020) çal??mas?, çe?itli üniversitelerde ö?renim gören lisans ö?rencileri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Yap?sal e?itlik modellemesi (SEM) teknikleri kullan?larak Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenilirli?i için Cronbach's Alpha katsay?s?

ARABPSYCHOLOGY.COM

hesaplanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, Psikometri, E?itim, Katk?, Ö?renci Kat?l?m?, Cronbach Alfa, DFA.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Abdullah ALDEM?R

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: abdullah.aldemir35@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi bilgisi kaynakta mevcut de?ildir (Sorumlu yazar?n kurumsal e-posta adresi üzerinden ileti?im kurulmas? önerilir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas?n?n yay?nland??? y?l **2020**'dir.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya e?itim/ara?t?rma amaçl? kullan?m? için orijinal ölçek geli?tiricilerinden ve uyarlama makalesinin sorumlu yazar?ndan izin al?nmas? tavsiye edilir. Makalenin kendisi akademik bir dergide aç?k eri?im yoluyla yay?nlanm??t?r.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: uc-boyutlu-katki-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Aldemir, A., ve Balc? Çelik, S. (2020). Üç Boyutlu Katk? Ölçe?inin Türkçe 'ye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, *Kastamonu Education Journal, 28*(1), 539-548. doi:10.24106/kefdergi.3763. Makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.org.tr

Üç Boyutlu Katk? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelere ula?mak için yukar?da belirtilen referans makaleye (Aldemir & Balc? Çelik, 2020) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad???ndan buraya eklenememi?tir. Maddeler, uyarlama çal??mas?n?n yay?nland??? akademik dergideki makale içerisinde yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM